

Alf Nygren

Medlem nr 14 av Svenska Handikappidrottens Hall of Fame

Motivering

Uddevallasonen, Alf Nygren, har med all sannolikhet betytt mer än någon annan för utvecklingen av handikappidrotten under uppbyggnadsåren 1957 till 1969.

När Alf i juli 1957, projektanställdes som handläggare/konsulent i utredningskommittén "Idrott för handikappade och åldringar", startade han omgående en imponerande verksamhet. Redan hösten 1957 besökte han 41 städer under 116 resdagar, för att hålla informationsmöten och kurser i handikappidrott. Våren 1959 hade det etablerats cirka 30 lokalkommittéer, som i samråd med lokala organisationer och idrottsföreningar bedrev en aktiv idrottsverksamhet för handikappade. I december 1960 bedrevs det regelbunden idrottsverksamhet på minst 58 platser, av vilka hälften hade varit verksamma två år.

Alfs betydelse bekräftades när projektet handikappidrottens historia 2008 intervjuar ett antal "gamlingar" i specialidrottsdistriktsförbunden. På frågan om hur det började, svarade i princip alla: "Det var ju Alf som var här på 50-talet och visade sina filmer och lät oss pröva på olika idrotter."

Alf arbetade hela sitt yrkesverksamma liv för handikappidrotten.

Konsulent i utredningskommittén "Idrott för handikappade och åldringar", 1957-1962

Konsulent/kanslichef Svensk Handikappidrott/DHR, 1962-1969

Kanslichef SHIF, 1969-1979

Redaktör för tidningen handikappidrott, 1979-1983

Biografi

Alf Nygren, 1919 - 1992

Det var Alfs meriter som uppskattad ungdomsledare i IFK Uddevalla som ledde till att utredningskommittén "Idrott för handikappade och åldringar" fick upp ögonen för honom.

I början på 1950-talet byggde Alf upp IF Kamraternas ungdomsverksamhet. Han skapade raskt en omfattande pojklagsverksamhet inom fotbollen. Vid sidan om sitt arbete som socialvårdstjänsteman i Uddevalla lyckades han med det otroliga att bygga upp 10 elvamannalag i ungdomsfotbollen.

Hans verksamhet lät inte bara tala om sig i Bohuslän. Alf erhöll en rad stipendier för sina insatser som ungdomsledare. Han tog under några år plats i idrotts- och friluftsstyrelsen i Uddevalla kommun.

Rubrikerna när Alf lämnar Uddevalla

När Kungl. Maj:t beviljade utredningskommittén "Idrott för handikappade och åldringar" verksamhetsanslag för 1957/58 omfattade det kostnaderna för en handläggare inklusive medel för dennes resor och informationsverksamhet.

Kommittén hade uppfattningen att utredningsuppdraget skulle vara löst inom ett år, därför ville man projektanställa en ombudsman på ett år. Man blev raskt överens om att man ville projektanställa Alf Nygren. Han börjar som handläggare i utredningskommittén den 1 juli 1957.

Alf rivstartar

Alf Nygren tycks ha påbörjat planeringen av sitt arbete direkt när han accepterade projektanställningen. Redan vid sitt första möte med kommittén lade han fram två förslag till beslutspunkter. Han föreslog inköp av rabattkort på SJ samt fotoutrustning för inspelning av 8m/m smalfilm och fotografering, vilket bifölls.

Film och foto var tidigt ett medel i Alfs arbete.

Historien skulle visa att detta var ett klokt beslut. Alf blev med tiden en flitig och omtalad fotograf. I oktober 1957 var Alf ute på sin första "turné" i Skåne, Halland, Göteborg, Bohuslän och Värmland för att sprida propaganda och instruktion om handikappidrott. I planeringen hade Alf en dialog med lokala representanter för RF, Korpen och DHR.

Sammanlagt cirka 450 personer kom till Alfs sammankomster. Informationsträffarna innehöll föredrag och filmvisning (filmer som Alf själv producerat). Träffarna avslutades för det mesta med givande diskussioner.

Under hösten 1957 besökte han 41 städer under 116 resdagar. I och med detta startade han en omfattande turnéverksamhet som utan tvekan kan sägas vara avgörande för den bredd som handikappidrotten fick under slutet av 1950-talet. På de flesta platser resulterade träffarna i att det bildades eller att man beslutade att bilda lokalavdelningar för handikappidrott.

Våren 1959 hade det etablerats cirka 30 lokalkommittéer, "Idrott för handikappade och åldringar". Lokala kommittéer som i samråd med lokala organisationer och idrottsföreningar bedrev en aktiv idrottsverksamhet för handikappade.

I december 1960 kunde Alf konstatera att det bedrevs regelbunden idrottsverksamhet för handikappade på minst 58 platser av vilka hälften hade varit verksamma två år.

Sigtunakursen 1958

De populära Sigtunakurserna

I augusti 1958 arrangerade Alf Nygren sin första "Sigtunakurs", den första i en rad återkommande populära rikskurser i Sigtuna. Den första kursen samlade 32 deltagare från hela landet samt nordiska och internationella gäster. Sigtunakurserna återkom årligen till slutet av 60-talet.

1962 blir DVR huvudman för rörelsehindrades idrott

Utredningskommitténs uppdrag och mål var att skapa en organisationsform för handikappidrotten samt att föreslå en huvudman. Av olika orsaker skulle det dröja ända till sommaren 1962, innan De Vanföras Riksförbund (DVR) föreslås bli huvudman för "Idrott för rörelsehindrade". Organisationen får namnet Svensk Handikappidrott/DVR.

En förutsättning för att DVR skulle erhålla huvudmannaskapet och tilldelas det verksamhetsanslag som tidigare gått till utredningskommittén var att alla rörelsehindrade oavsett organisationstillhörighet eller föreningstillhörighet skulle kunna delta i verksamheten.

Alf Nygren anställdes av DVR som konsulent/verksamhetsledare för Svensk Handikappidrott/DVR. (DVR bytte 1965 namn till de handikappades riksförbund, DHR.) DVR äskade och tilldelades medel från Kungl. Maj:t för idrottsverksamheten. Utredningskommittén "Idrott för Handikappade och åldringar" avslutade därmed sitt uppdrag.

Alf Nygren i kontoret på DVR, Stora Nygatan 4.

Alf fortsatte att arbeta ungefär som tidigare. Det är först efter några år som det blev tydligt att

förutsättningen att verksamheten ska vara "öppen för alla" var svåra att leva upp till. Det faktum att DHR:s verksamhetsutskott och styrelse, ansvarade för verksamheten och det ekonomiska bidraget till idrotten innebar att endast medlemmar i DHR kunde påverka utvecklingen.

Kravet från de aktiva och de andra handikapporganisationerna på inflytande i verksamheten växte sig starkare. 1967 och 1968 höjdes röster för att det skulle bildas ett fristående Handikappidrottsförbund.

Alf som var anställd av DHR kände sig säkert "pressad mellan stolarna". Han försökte hitta förslag till kompromisslösningar för att ge idrotten en specialställning inom DHR. Men hans trevare avvisades kategoriskt av DHR:s ledning och styrelse: "Endast medlemmar i DHR äger rätt att föra sin talan i de beslutande organen. Detta gäller även idrotten".

Bildandet av SHIF

Bengt Nirje (Medlem nr 1 av Hall of Fame) blev den som via HCK-idrottskommitté, och med draghjälp från Alf Nygren lotsade handikappidrotten fram till bildandet av ett från handikapporganisationerna fristående idrottsförbund inom Riksidrottsförbundet.

SHIF bildades vid det konstituerande mötet på Åsö Gymnasium i Stockholm, helgen den 17-18 maj 1969. I november 1969 valdes SHIF in som Riksidrottsförbundets 50:e specialidrottsförbund.

Presidiet vid konstituerande mötet 17-18 maj 1969.

I samråd med DHR erbjöds personalen vid kansliet, Svensk handikappidrott/DHR, anställning i det nya förbundet SHIF. Alla accepterade erbjudandet. Alf Nygren fortsatte därmed sin verksamhet, men nu som kanslichef på SHIF. Givetvis blev Alf tvungen att mer och mer ägna sin tid till att just vara kanslichef och ansvarig för en växande skara tjänstemän. Därmed avslutades i praktiken Alfs mångåriga turnerande som informatör i handikappidrott.

1979 slutade Alf sin anställning som verksamhetsledare vid SHIF och en 22 år lång "projektanställning" inom handikappidrotten var slut. Alf lämnade nu inte handikappidrotten. Hans kunskaper som fotograf och informatör togs till vara genom att han utsågs till redaktör för förbundetstidningen Handikappidrott.

1986 gav Alf ut sin bok, "Tusen bilder, en dokumentär och idégivande bildkavalkad om handikappidrott under träning och tävling". (ISBN91-7810-777-6)

Alf "pensionerade" sig och lämnade SHIF för gott 1983.

Alf Nygren avled i februari 1992.